

Veletěným Pánům Kopalům, "Upřímným Vlastencům a Národovcům Českým" v Cedar Rapids, Iowa.

(Dokončení)

Zvolením p. Hájka za tajemníka Matice v době, kdy nebyl členem jejím, bylo se strany Výk. Výboru dle mého náhledu neodpustitelným přechmatem a skutečným přestupkem stanov a pravidel Matičních, za kterýž zasluhuje Výk. Výbor přísného pokárání. Okolnost tato dá se snad omluviti tím, a jedině tím, že v té době Výk. Výbor as sotva mohl tušiti, jaké neblahé následky z toho vzejdou. Hájek se "vyloupan" ve své pravé podobě až teprve později. Ostatně kdokoli jiný na Hájkově místě, byl by úřad nepřijal, aneb by se byl stal členem Matice, a sice aniž by čekal, až někdo jiný zaň zaplatí, jako zaň zapláceno bylo roku prvního.

Pokladník odevzdal více hlasů, nežli ku kterým byl oprávněn. Divím se jen, že jste jej nedali pánové okamžitě zatknout a bez soudu oběsit. Pan Severa upsal na Matici \$2,500, splatných v pěti ročních lhůtách, na které chová předseda Výk. Výboru úpis, který je tak dobrý jako zlato, a kterouž upsanou částku p. Severa v jistých předem ustanovených lhůtách správně splácí. Spíátky tyto připadají o nějaký den později nežli volba, protože bylo panu Severovi dovoleno voliti za částku, kterou krátce na to složil. Ostatně výbor vyšetřovací shledal z listin volebních, že hlasy p. Severy byly tak rozděleny, že výsledek volby vůbec neměnily a že výsledek ten byl by zůstal tentýž, kdyby se p. Severa volby vůbec nezúčastnil. Nejzáhadnější při tom jest ta okolnost, že žádný, ani z úřadů ků zvolených, ani z jednotlivých řádných členů ničeho proti tomu nemítal, jsou to zase jen ti "vlastenci", kteří na Matici ještě ani centu neobětováli, kteří nyní kopou, a ani ti dosud nepoukázali na nějakou škodu Matici z toho vzešlou a ani poukázati nemohou, neboť žádná není.

Jedna čtvrtina podporovaných žáků propadla! Zatrolený Výk. Výbor, ten musel jistě místo učení se, hráti "Kopanou"! Avšak žert stranou; toto jest příliš vážná věc, než aby se jen tak lehce brala na váhu, a proto také náš výbor se snažil dostati této věci na kloubek a vyšetřiti ji až na dno. Žádali jsme Výk. Výbor o předložení všech písemných přihlíšek o půjčce podaných a s nimi o veškeré výkazy o schopnostech žadatelů a vůbec o všechny listiny ku každému jednotlivému případu náležející, neb jen z těch možno souditi, jak dalece byl Výk. Výbor dbalý svých povinností. Tu nám sděleno, že bývalý pan tajemník Hájek veškeré tyto listiny odnesl s ostatními, a že tyto zdráhá se vydati. Tu nám tedy, jako všude jinde, scházely zase ty prozřklé důkazy. An ve stanovách Matičních nikde nestojí, že je povinností Výk. Výboru cpáti podporovaným žákům vědu do mozkovic, následovně tedy propadení toho neb onoho žáka mohlo by se jen tenkrát klásti na účet Výk. Výboru, kdyby tento byl přijal a spokojil se s nedostatečnými výkazy o schopnosti takto propadlého žáka, což jest nejvyšší pravdě nepodobné. Předsedou Výk. Výboru je profesor ze státní university Iowaské, jemuž, doufám, ani p. Halq neosmělil se upřáti potřebných vědomostí a zkušeností k rozhořování v podobných věcech. Mimo toho zasedá ve Výk. Výboru účetník p. Měkota, který je graduant nejen z právníckého, nýbrž i z klasického odboru téže university, trvám tudíž jako trval náš výbor, že záležitost tato nale

zala se v těch nejlepšíh rukách,

a že byla jak náleží správně obstarána.

Stížnost proti podpisu pokladníka na výkazech a zprávách Výk. Výborem uveřejňovaných, je důstojnou. Každý školák ví, že je to úplně na místě, aby pokladník podpisem svým opatřil veškeré zprávy finanční. Jednota ČSPS. (ta snad přečte se spolkem národním) požaduje to samé na všech čtvrtletních zprávách, které musejí dle stanov podepsané býti předsedou, tajemníkem, účetníkem a pokladníkem. Námitka Vaše v tomto případě dokazuje, že používáte drobnohledu k nalezení záminky ku poškození Matice.

Co se týče povolení \$50 jednomu podporovanému žákovi, dovoluji si podotknouti, že to je z brusů nová žaloba, o které jsem dříve neslyšel. Pan Halq tvrdil v naší schůzi, že částka ta byla povolena v jeho přítomnosti žákovi, který již byl obdržel plnou dvouročnou částku \$500. Nad tímto se náš výbor nemálo zarazil, toť přeče hrozné, co všechno ten ničemný Výk. Výbor tropí. Štěstím však bylo a jest pro Výk. Výbor, že jim Hájek neodnesl knihu účetní, jinak by se slavný Výbor jistě dostal někam do "bas". Účetní kniha ukazuje, že největší částka vyplacená jed notlivému žákovi jest \$350, zahrnující v to i těch \$50 zvlášť povolených, o čemž pisatel těchto řádků p. Halq z výtahu knihy, který náhodou u sebe měl, náležitě poučil, patrně, že p. Halq se zmýlil o celých \$200 a vůbec o celé obvinění. Ve své zprávě sboru sokolskému o tomto případě ani "nečeká", tak jako ani "nečeká" o tom, že se nám svěřil, že pan Hájek se v tomto sporu několikrát přenáhliil a ukvapil.

Námitka proti nominacím je zase jen titěrným štouráním; každému komu na tom záleží, může se z listin v rukou předsedy Výk. Výboru se nalezajících přesvědčiti, že obě nominace byly provedeny přesně dle stanov, mimo to, že poslední nominace následkem hanebného jednání se strany pana Hájka se poněkud opozdila. Ostatně, nemýlím-li se, provedl pan Hájek též jednu nominaci, která prosím není žádným "pa skvilem" ani "urážkou členstva Mat. Vyš. Vzd." (jsouť v ní navrženi dva pánové, kteří dosud ani centem na Matici nepřispěli. Máme tedy dva listky v poli a p. Halq má na vybranou.

Ku konci stěžuje si p. Halq, že jsme mu jeho důvody čili "vývody", jak to nazývá, nevyvrátili. Jaké pak důvody, prosím? Vždyť jste žádných nepodal! Vaše otázky čili "dotazy" nám snad nechcete podotknouti co důkazy! Jak jste mohl očekávat, že vám budem něco vyvracet, s váma se dokonce hádati o pravdu čili vlastně nepravdu vašich "cenných pokynů", vždyť přeče my jsme nebyli obžalováni, aniž plnili jsme úlohu obhájece. Ostatně mám za to, že ty vaše "vývody" byly dostatečně vyvráceny resoluční po vašem odchodu přijatou.

Konečně stěžuje si pan Halq i na to, že jsem mu uctivě děkoval za dostavení se do naší schůze. Což očekával pan Halq, že jej vezmem za límec a vyhodíme na ulici za to, že přišel a slušně a uctivě se choval. Patrně, že pan Halq, obklopen jsa takovým hloučkem "vlastenců" jako jsou kř. př. Hájek a Jičínský, odvykl ducela na slušné s ním zacházení a proto je od nás neočekával. O nějakém slibu z mé strany, že náš výbor se bude "říditi" podle "cenných pokynů" Halqových, aneb dokonce, že budeme se zprávou čekat až po

schůzi Sokola a od Sokola požadovat nějaké "úřadní odůvodnění", nemůže být ani řečí, v tom se pan Halq—mírně řečeno—mýlí. Předně byly to jen pouhé "pokyny", co jste nám sdělil, a nebyly ani "cenné". Za druhé měli jste pánové hojnost času a příležitosti podati tolik "úřadních odůvodnění," kolik jste jich měli. Skutečnost, že jste je nepodal, svědčí nezvratně, že jste žádných neměli a nemáte je a míti nebudete ani za rok.

Poznámka, že snad byla resoluční, výborem v poslední naší schůzi přijatá, již předem připravena, kterou výbor toho večera pouze podepsal, jest hrubou urážkou, Sokola nedůstojnou, za kterou se bude pan Halq v budoucnosti hanbiti.

Veřejnost mi jistě odpustí, pakli si ku konci dovolím podati svůj osobní úsudek o celé záležitosti, za kterýž ne vyšetřovací výbor, jen sám chci zodpověden býti.

Dle mého náhledu, utvořeného po mnohaletém pozorování, veškeré národní podniky trpí nejvíce ve velkých městech, kde obyčejně se nalezá přebytek předáků a nedostatek podniků. Tu přirozeně nemůže každý předák míti svůj vlastní podnik, z kterého by mohl ješitnost svoji napájet. Následkem toho pohlíží oni nezastoupení předáci závistivě na ty zastoupené, a když nemohou ony zastoupené vypíchat a místa jejich zaujmouti, tu nejen že podnik nepodporují, nýbrž pustí se do něho s tím "vlasteneckým" úmyslem, jej rozkopati. Heslo jejich je: "Co nemůžeš sám míti, nedopřej jinému." Že podnik je užitečný a chvalitebný a že zničením jeho vzejde národu škoda nenahraditelná, nevdají podobným předákům ani za mák.

Tak se to má nyní i s utohou Maticí Vyššího Vzdělání. Po několikaletých pokusech v samých Rapidsích činěných, něco podobného alespoň místního založení, na kterých se svého času měli příležitosti podřítli všichni předáci rapidští, podařilo se několika skutečným a obětavým vlastencům založiti Matici — An však na založení nebrali a snad ani bráti nechtěli podřiti pánové Jičínský, Pařda, Halq a několik jiných předáků, proto nyní musí Maticie stůj co stůj skolena. U Matice je pan Severa pokladníkem, následovně tedy předákem, a na toho mají ti ostatní předáci dopal, a sice proto, že někteří z nich u něho pozbyli teplá hnzdečka, která jim vynášela slušný příjem, proto hajdy na Matici! Ven s ní Severovi z ní plyne reklama, a na to se přeč nesmí dopustit!

Utište se, pánové, Vám z toho toboje plyne také reklama, a sice náramná reklama, kterou snad ani jediný nepřežije a kterou vám za jisté žádné nezavídí.

Tvrdíte, že je v Matici roztržka, to prosím — mírně řečeno — není pravda. V Matici samé panuje úplný mír, pouze několik štěkálů, kteří členy v ní nejsou a kteří na ni ani centem nepřispěli, hotová to "bzďina", jak to sám pan Hájek svého času nazval, pokouší se roztržku tam mermo mocí a bezě vši příčiny zatáhnout. Panu Hájkovi dovoluji si počepřiti, že na zdi veřejného života našeho pohybuje se více nežli jedna ruka, a že některé z nich jemu přilou ne "memento", nýbrž "requiem".

Pan Severa má při hlasování 200 hlasů. Jakým to štěstím pro Matici! Co by se s ní, chudinkou stalo, kdyby toho nebylo; v zádech mně mrazí při pouhém na to pomyslení — byli by z ní jen cáry. Zakladatelé Matice museli při sestavování tohoto článku jistě předvídati, s kým budou nuceni jednat. Byli to moudří a prozíraví lidé, ti zakladatelé!

A nyní, pánové, ještě slovíčko,

a jsem hotov a sice pro vždy hotov, neb se nemíním zúčastniti další polemiky na hnojišti vašem. Není-li vám vůbec možno nějakou tu pětku sehnat, abyste se mohli státi řádnými členy Matice a takto ji "eskamotovati" z toho "sokromého rázu", kterým chudinka tak mnoho trpí, a postaviti ji na ten "veřejný ráz", kterého vy byste jí jistě poskytlí, pakli jste tak již nyní nečinili, tedy dejte pokoj. Je-li Matice soukromá, jak tvrdíte, nemáte právo do ní strkat prsty, je-li veřejnou, tedy prosím lžete.

Pánové od Sokola zvlášť měli by na okamžik ve svém láteření ustát a obrátiti svoji pozornost k té své "Matici Vyššího Vzdělání", kterou před nedávnem poblíž Interurban dráhy založili, a o které mně před nedávnem jeden Američan, takto velice uvědomělý pán a vřelý ctitel věcí českých, vyprávěl. — Sdělii mi, o čem jsem dříve nevěděl, že totiž as dvakrát měsíčně vychází z té nové matice velké množství notně "adělaných" odchovanců, a kde se pilně dbá toho, aby se českému jménu získalo náležitého lesku a slávy.

Jen tak pokračujte dále, pánové, stavte se a národ český do pěkného světla před veřejností americkou! Sláva Vám!

S úctou P. A. Koráb,
člen vyš. výb. Matičního.

Dr. August Koenig's

Hamburger Tropfen

jsou jistým lékem proti

pálení žáhy,
nadýmání,
nezáživnosti

a všem ostatním druhům

žaludečních
chorob.

Odstraňují příčiny těchto a
následkem toho uzdravují.

STORZ BLUE RIBBON

A BEER FOR EXACTING PEOPLE.

Ono obsahuje výživné látky čistého ječmenného sladu a živost a přičiň importovaného českého chmele. Naše artezská studně jest 900 stop hluboká. Vaření se děje processem přesně Storzovým. Pijte je v městě. Objednejte si bednu pro domácnost.

Storz Brewing Co.
Omaha

Něco, co povzbudí vaši energii a dodá vám nového života za parného dne, jest sklenka čistého a lahodného

"Metzova" piva.

Jest uznáváno všemi milovníky dobrého piva za nejlepší v trhu. Pijte "METZOVO" k vůli svému zdraví.

Telefon 119.

METZ BROS. BREWING CO. vaří a lahvuji jen
výborné pivo.

Pro stůl.

Ti, kdož dovedou oceniti výborný stolní nápoj obřítí si jistě naše "GOLD TOP" lahvové pivo. Jest lehké, perličce se a hřzné a jako jest zdravé, jest i chutné. Vyrobeno jest z nejlepšího chmele, vybraného ječmene a čisté vody — není v něm ani jediné přísady, jež by byla škodlivá neb nezdravá. Není to laciné pivo v ni žádném smyslu, ale jest to jedno z nejlepších, a ti, kteříž je jednou okusili, stali se řádnými našimi zákazníky.

Dodává se v bednách a sice v lahvách kvartových neb pintových. Objednejte si u svého obchodníka aneb telefonem. — Tel. Omaha 1542; So. Omaha 8.

JETTER BREWING CO., vaří a lahvuji výborné pivo
SOUTH OMAHA, NEB.

Moderně
zarizený Hostinec **Julius Treitschke**
obchodník importovanými a domácími
viny, likéry a doutníky
501 a 503 třetí ulice.

Chcete-li koupiti koňak, nebo víno, sajděte k němu, má velký sklad a zboží jeho jest
tě nejlepší jakosti. — Ceny jsou mírné. — Telefon 658.